

SRPSKA PRAVOSLAVNA CRKVA SVOJOM DUHOVNOJ DECI O VASKRSU 2003.

GODINE

PAVLE

PO MILOSTI BOZIJOJ PRAVOSLAVNI ARHIEPISKOP PECKI, MITROPOLIT BEOGRADSKO-KARLOVACKI I PATRIJARH SRPSKI, SA SVIMA ARHIJEREJIMA SRPSKE PRAVOSLAVNE CRKVE, SVESTENSTVU, MONASTVU I SVIMA SINOVIMA I KCERIMA NASE SVETE CRKVE: BLAGODAT, MILOST I MIR - OD BOGA OCA, I GOSPODA NASEG ISUSA HRISTA, I DUHA SVETOGA, UZ RADOSNI VASKRSNI POZDRAV:

HRISTOS VASKRSE!

Braco i sestre

u Gospodu Raspetome i Vaskrslome,

draga duhovna deco,

Vaskrsenje Hristovo videvsi, poklonimo se Svetome Gospodu Isusu,

Jedinome Bezgresnome,

kao sto su Mu se kroz vekove klanjali, a i danas Mu se klanjaju, milioni Njegovih ucenika.

Po cemu se mi hriscani razlikujemo od drugih ljudi? Upravo po tome sto se Krstu Njegovom klanjamo i sveto Vaskrsenje Njegovo proslavljamo.

Hristov Krst i Njegovo Vaskrsenje, draga nasa deco duhovna u Otadzbini i u rasejanju, predstavljaju sustinu naseg zivota, nase vere i nase nade. U njima je bio i ostao smisao naseg radjanja, zivljenja i umiranja. Po reci svetog apostola Pavla, ako Hristos nije vaskrsao, onda je uzaludna vera nasa, besmislen i zivot nas (sr.1. Kor. 15, 14 - 19).

Preko Krsta Njegovog i Raspeca otkriva nam se i daruje neizreciva Tajna bozanske ljubavi. Javlja nam se Bog kao vecna istinska ljubav, kao ljubav koja se zrtvuje za druge, za ljude i narode, za ceo svet. Od takve ljubavi nema niti moze biti vece. Na Krstu nam se Hristos, Sin Bozji, pokazuje kao Bog Koji ne samo sto priziva na ljubav nego pokazuje ljubav na delu, zrtvujući se za druge bez ostatka. Golgota Hristova zrtva je otkrivenje velike tajne samozrtvene bozanske ljubavi kojom Bog grli i miluje sva bica, sva stvorenja. U prirodi je ljubavi, pa i obicne zemaljske ljubavi, da daruje radost i da radja novi zivot. Zemaljska ljubav je takva zato sto je ona ogledalo bozanske ljubavi koja je stvorila vasceli svet i udahnula svoj dah u stvari i bica. Ukoliko je ljubav na zemlji, medju ljudima, slicnija bozanskoj ljubavi, utoliko je istinitija i dublja. A nema vece ni istinitije ljubavi od one da neko zivot svoj zrtvuje za bliznje svoje. Takva je bila i ostala Hristova ljubav. Takva je i ljubav svih Njegovih sledbenika. Stoga samo oni ljudi i narodi koji zive tom, krsnovaskrsnom ljubavlju mogu sebe smatrati duhovno zivima i jesu dostojni zivota vecnoga (sr. Dela ap. 13, 46).

Pored toga sto nam se casnim Krstom Hristovim otkriva i daruje preizobilje ljubavi Bozje i sto njegovim nosenjem postajemo dostojni zivota vecnoga, njime nam se javlja jos jedna velika istina: Hristovo Raspece na Krstu otkriva nam smisao ljudskoga stradanja. U Liku Raspetoga Hrista i u likovima dvojice razbojnika raspetih pored Njega na Golgoti predstavljen je sav ljudski rod. Stradanje je, naime, udeo svih ljudi na zemlji, ali su razliciti razlozi zbog kojih ljudi stradaju. Saglasno Jevandjelju Hristovom, jedni stradaju zbog svojih grehova, drugi zbog grehova svojih predaka, a treci radi toga da se preko njih proslavi Ime Bozje. Tako se na Golgoti, stradanjem najveceg Pravednika, Hrista Gospoda, projavila ljubav Bozja. Stradanje pokajanog razbojnika posluzilo je njemu za ociscenje od greha, od zlocina koje je nekad ucinio, a raspet oprao svojom krvlju i svojim pokajanjem. Drugi pak razbojnik, onaj nepokajani, koji je takodje postradao na krstu, svojom mrznom prema Bogu i svojim zlocinima obesmislio je ne samo svoje stradanje nego i svoj zivot.

To, dakle, sto se dogodilo na Golgoti, dogadja se u sveukupnoj ljudskoj istoriji. Pravednici stradaju da bi postali jos pravedniji: prolaze kroz stradanja kao zlato kroz oganj da bi njihova pravednost zablistala vecnom svetloscu.

Gresnim ljudima koji se kaju stradanje postaje izvor vrline, preporoda, neprolazne mudrosti i znanja. Oni ljudi, medjutim, koji nemaju vere i pokajanja za svoje grehe stradanjem postaju jos suroviji, srljaju sve dublje u duhovno slepilo, mrznu i ozlojedjenost i na Boga i na ljude.

Od ovoga trecega neka bi nas Vaskrsli Hristos sve sacuvao! A sacuvace nas ako "ostanemo u veri", po reci apostola Pavla, i ako postanemo svesni neprolazne istine zivota "da nam kroz mnoge nevolje valja uci u Carstvo nebesko" (Dela ap. 14, 22). Jer, stradanjem ne samo sto se pamet stice, kako su govorili drevni Jelini, nego ono pomaze ljudima i narodima "da se od nistavnih stvari... obracaju Bogu zivome" (Dela ap. 14,21). Samo tako shvacena i dozivljena, nasa licna stradanja, stradanja naseg naroda, stara, nova i najnovija, i stradanja svih zemaljskih naroda dobijaju svoj pravi smisao i znacenje.

Ponavljamo: sve nam to svedoci Hristova Golgota i Njegovo stradanje, obasjano svetom i svetozarnom Tajnom Njegovog Vaskrsenja.

Eto zasto se mi Krstu Hristovom klanjamo i Vaskrsenje Njegovo proslavljamo! Eto zasto Krst i stradanje Njegovo postaju pobeda nad smrću i lek besmrtnosti, izvor vaskrsenja i vecnog zivota. Ono sto je najbesmislenije postaje izvor najdubljeg smisla. U tome je tajna Hristovog Vaskrsenja kao kvasca novog zivota.

Ljudi ovoga sveta neprekidno govore o reformama u drustvu i pokusavaju da stvore "novog coveka". Zasnivajuci promene na menjanju "nistavnih stvari" i na površnom prilagodjavanju duhu ovog veka, bez osecanja zivonosnog ognja Vaskrsenja Hristovog, koji sastavlja, obnavlja i ovekovecuje sve cega se dotakne, oni i sami postaju zarobljenici nistavila i prolaznosti.

Takvi bi hteli i Crkvu da reformisu, ziveci u zabludi da je ona slicna zemaljskim, ljudskim organizacijama, koje, da bi opstale, moraju stalno da se menjaju i prilagodjavaju. Crkva, medjutim, meri zivot svemogucom merom Hristovog Vaskrsenja i njime

obasjanog ljudskog dostojanstva. Kao takva ona nikada ne prestaje da obnavlja svakoga coveka koji dolazi na ovaj svet i da sve narode, kao i sve oblasti i sve strukture ljudskog zivljenja, priziva na neprestano usavršavanje i menjanje ka boljem. Imajuci bozansko bezmerje za meru svega zemnoga i ljudskoga, ona ne samo sto priziva ljude i narode na stalno usavršavanje i uzrastanje "u meru rasta punoce Hristove" (Ef. 4, 13), nego im, silom Vaskrsenja, daje i moc za takvo beskrajno uzrastanje. Pritom, dajuci svemu vecni smisao i znacenje, Crkva ne dozvoljava da icim bude ogranicena ili suzena u ostvarivanju njene bozanske misije. Njoj nista sto je ljudsko nije tudje, ali istovremeno nista ljudsko ne moze da je porobi. Ni zemni zivot, ni smrt, ni vreme, ni ono sto ljudi stvaraju u vremenu i sto je njime uslovljeno: "Ko ce nas rastaviti od ljubavi Hristove? Zalost i teskoba, ili gonjenje, ili glad, ili golotinja, ili opasnost, ili mac?... Jer sam uveren da nas ni smrt, ni zivot, ni andjeli, ni poglavarstva, ni sile, ni sadasnjost, ni buducnost, ni visina, ni dubina, niti ikakva druga tvar nece moci odvojiti od ljubavi Bozje koja je u Hristu Isusu Gospodu nasem" (Rimlj. 8, 35-39). Sluzeci jednom narodu, ona se trudi da bude svetlost svim narodima i svim ljudima, u teznji da sve narode pretvori u jedan Narod, Narod Bozji, da svi budu jedno kao sto je jedno Otac sa Sinom i Duhom Svetim (sr. Jov. 17,21). Otuda, po reci istog Apostola, u Crkvi "niko od nas ne zivi samome sebi, i niko ne umire samome sebi; jer ako zivimo, Gospodu zivimo; ako li umiremo, Gospodu umiremo. Dakle, i kad zivimo i kad umiremo, Gospodnji smo. Jer zato Hristos i umre i vaskrse i ozive da ovlada i zivima i mrtvima" (Rimlj. 14, 8-9).

Poklonimo se, dakle, braco i sestre, draga nasa deco duhovna, Njemu, Gospodaru zivota i smrti, Gospodu Vaskrslom i Vaskrsitelju svekolike tvorevine, Koji je "Hleb zivota" sto "sidje s neba" i daje se "za zivot sveta" (Jov. 6, 48 - 51)! Zapevajmo svi, jednim ustima i jednim srcem, radosnu pesmu Pashe:

Hristos vaskrse iz mrtvih, smrcu smrt pobedivsi i onima u grobovima zivot darovavsi.

HRISTOS VASKRSE !

Vasi molitvenici pred Raspetim i Vaskrslim Gospodom:

Arhiepiskop pecki,

Mitropolit beogradsko-karlovacki i

Patrijarh srpski PAVLE

Mitropolit zagrebacko-ljubljanski JOVAN

Mitropolit crnogorsko-primorski AMFILOHIJE

Mitropolit srednjezapadnoamericki HRISTOFOR

Mitropolit dabrobosanski NIKOLAJ

Episkop sabacko-valjevski LAVRENTIJE

Episkop niski IRINEJ

Episkop zvornicko-tuzlanski VASILIJE

Episkop sremski VASILIJE

Episkop banjalucki JEFREM

Episkop budimski LUKIJAN

Episkop kanadski GEORGIJE

Episkop australijsko-novozelandski

Mitropolije novogracanicke NIKANOR

Episkop za Ameriku i Kanadu

Mitropolije novogracanicke LONGIN

Episkop istocnoamericki MITROFAN

Episkop banatski HRIZOSTOM

Episkop backi IRINEJ

Episkop britansko-skandinavski DOSITEJ

Episkop rasko-prizrenski ARTEMIJE

Episkop b. zahumsko-hercegovacki - administrator

Eparhije zicke ATANASIJE

Episkop bihacko-petrovacki HRIZOSTOM

Episkop oseccko-poljski i baranjski LUKIJAN

Episkop srednjoevropski KONSTANTIN

Episkop zapadnoevropski LUKA

Episkop timocki JUSTIN

Episkop vranjski PAHOMIJE

Episkop sumadijski JOVAN

Episkop slavonski SAVA

Episkop branicevski IGNjATIJE

Episkop milesevski FILARET

Episkop dalmatinski FOTIJE

Episkop zahumsko-hercegovacki GRIGORIJE

Episkop budimljansko-niksicki JOANIKIJE

Episkop jegarski PORFIRIJE

Episkop hvostanski ATANASIJE

Mitropolit veleski i povardarski JOVAN

Razgovori u vladi

NEOPHODNOST ZAJEDNICKOG NASTUPA SRPSKE NACIONALNE ZAJEDNICE NA KOSOVU I METOHIJI

Premijer Srbije Zoran Zivkovic primio je juce u zgradi Vlade predstavnike Srpskog nacionalnog veca Kosova i Metohije i SNV za severno Kosovo i Metohiju, koje su predvodili njihovi predsednici episkop rasko-prizrenski Artemije (Radosavljevic) i Milan Ivanovic. Razgovoru na kome je razmotreno ucesce predstavnika kosovskih Srba u prelaznim institucijama Kosova, na koje se, prema najnovijoj odluci Mihaela Stajnera, sefa Civilne misije UN, sa UNMIK-a prenose nova ovlasčenja, prisustvovao i Nebojsa Covic, predsednik Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju. Predsednik Vlade Republike Srbije Zoran Zivkovic i predsednik Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju Nebojsa Covic razgovarali su juce sa predstavnicima Srpskog nacionalnog veca centralnog i severnog Kosova i Metohije o aktuelnoj politickoj situaciji u Pokrajini.

Tokom sastanka istaknuta je neophodnost zajednickog nastupa srpske nacionalne zajednice na Kosovu i Metohiji kroz nastavak sprovođenja drzavne strategije koju je započeo premijer Zoran Djindjic.

Sagovornici su ocenili da je neprihvatljiv proces prenosnja nadležnosti na privremene institucije samouprave u Pokrajini kako je to predložio specijalni predstavnik generalnog sekretara Ujedinjenih nacija gospodin Mihael Stajner.

Dogovoreno je da se nastavi i intenzivira proces saradnje i konsultovanja srpske nacionalne zajednice sa Kosova i Metohije i drzavnih institucija u Beogradu, kaze se u saopštenju iz Vlade Srbije.

Odluceno je da se 30. aprila održi novi sastanak predstavnika oba SNV sa premijerom Zivkovicem, kome bi prisustvovali i predstavnici Koalicije Povratak, sto bi bio novi pokusaj da se dodje do jedinstvene strategije.

STAVOVI ALBANSKIH LIDERA NISU U SKLADU SA REZOLUCIJOM 1244 - Izvor: SRNA

NjUJORK, 17. APRILA /SRNA/ - U najnovijem izvjestaju o radu UNMIK-a i situaciji na Kosovu, generalni sekretar UN Kofi Anan upozorava Savjet bezbjednosti da lokalni albanski lideri i Privremene institucije vlasti pokusavaju da steknu status i ugled "javnim promovisanjem stavova koji nisu u skladu sa rezolucijom Savjeta bezbjednosti 1244".

Kao primjer koji ga najviše brine, Anan navodi odluku Pokrajinske skupštine da glasa o Zakonu o visokom obrazovanju u kome se "ne vodi racuna o vitalnim interesima manjinskih zajednica i direktno ugrozavaju autoritet UNMIK-a i primjena rezolucije Savjeta bezbjednosti 1244 i Ustavnih okvira".

"Lokalni lideri moraju se striktno pridržavati Rezolucije 1244 i Ustavnih okvira. Oni ne smiju prekoracivati i zloupotrebjavati dobijena prava, niti dozvoliti da njihove politicke i etnicke razlike ometaju funkcionisanje privremenih institucija i sprecavaju ostvarivanje ciljeva koji su od vitalne vaznosti za sve stanovnike Pokrajine, ukljucujuci i one koji treba da se vrata", istic se u izvjestaju koji ce Savjet bezbjednosti razmatrati na otvorenoj sjednici 23.aprila.

Generalni sekretar UN trazi da lokalni lideri Kosova i Metohije rade zajednicki "na zadacima i poslovima za koje su ovlasteni i koji su u skladu sa utvrdjenim stavom - prvo standardi pa tek onda status".

To podrazumijeva znacajno ucesce svih zajednica u radu privremenih institucija i zalaganje za multietnicko Kosovo "kome svi mi tezimo" - istakao je Anan i zatražio od vlade u Beogradu da zajedno sa UNMIK-om doprinese rasformiranju svih paralelnih struktura vlasti.

U izvjestaju se zagovara potreba jacanja dijaloga izmedju Beograda i Pristine i apeluje na odgovorne u Srbiji da se uzdrže od javnih izjava koje nepotrebno zatezu odnose, ugrozavaju saradnju i nisu u skladu sa odredbama rezolucije 1244.

Kofi Anan odaje priznanje svom Specijalnom predstavniku Stajneru, UNMIK-u, privremenoj vladi i pojedinim komunama za napore da stvore uslove za povratak izbjeglih pripadnika nacionalnih manjina i izrazava zaljenje zbog pokusaja da se povratnici "prijetnjama i silom" obeshrabre da uzmu ucesce u javnom zivotu.

Generalni sekretar UN-a poziva lidere i narod Kosova da prestanu sa takvim kontraproduktivnim, antidemokratskim ponasanjem i da se orijentisu na zajednicki rad, medjuetnicki dijalog i pomirenje.

"Institucije Kosova bice cijenjene najviše po tome kako vecina tretira manjinu", upozorava Anan. On odaje priznanje lokalnim rukovodiocima za sve bolju saradnju sa Haskim tribunalom, istic se da niko nije iznad zakona i apeluje na sve stanovnike da postuju zakone i da se odreknu kriminala i nasilja.

Izvjestaj se odnosi na period zakljucno sa martom 2003. i detaljno opisuje stanje i vec poznate dogadjaje u Pokrajini. U njemu se ukazuje da manjine u pojedinim krajevima, prije svega u Peci, a nesto manje u Pristini i Mitrovici, nemaju punu slobodu kretanja, dok se u podrucju Gnjilane i Prizrena stanje popravlja.

Kofi Anan obavjestava Savjet bezbjednosti da pripadnici manjina jos nisu u stanju da se slobodno koriste svojim jezikom, pa cak ni da ga upotrebljavaju na sudu, javnim i drzavnim ustanovama. Napisi na javnim zgradama i putevima su uglavnom na albanskom, a imena nealbanaca se u zvanicnim dokumentima "albanizuju".

Povratak izbjeglica ide sporo, a nasilje nad povratnicima se nastavlja. Ekonomija ne funkcionise dobro, a tome doprinosi i smanjenje prisustva predstavnika medjunarodne zajednice u Pokrajini.

Prema ocjeni Generalnog sekretara UN, ubistvo premijera Djindjica i provokativne izjave nekih funkcionera u Beogradu u vezi sa buducim statusom Kosova negativno su se odrazili na politicko stanje u Pokrajini. Isti efekat imale su i izjave albanskih lidera o ovoj temi.

Napori UNMIK-a da uspostavi neposredan dijalog izmedju Beograda i Pristine nailaze na prepreku medju albanskim liderima, koji postavljaju niz preduslova. Stanje na Kosovu i rad institucija samouprave otezani su i zbog podrške koju Beograd pruža paralelnim strukturama vlasti u krajevima predominantno naseljenim Srbima - istic se u izvjestaju.

Zbog tendencije da se Zastitni korpus Kosova predstavi kao vojska buduceg nezavisnog Kosova - Srbi odbijaju da se uključe u rad ove organizuje, koja bi trebalo da bude multietnicka, a nije.

U izvještaju se značajna pažnja posvećuje prenošenju sve većeg dijela vlasti na privremene institucije Pokrajine, ali se istice da nadležnosti koje po Rezoluciji 1244 pripadaju UNMIK-u i Specijalnom predstavniku Generalnog sekretara UN neće biti predmet transfera i da to svi u Pokrajini moraju da postuju.

ANAN: PREKINUTI ZASTRASIVANJE I NASILJE NAD MANJINAMA

Njujork - **(Beta)** - Generalni sekretar Ujedinjenih nacija Kofi Anan izrazio je zabrinutost što se lideri kosovskih Albanaca i kosovske institucije suviše bave "simbolima i imidžom" i što promovisu stavove suprotne Rezoluciji 1244. "Iako je na Kosovu tokom poslednja tri meseca počeo proces prenosa dodatnih ovlašćenja sa misije Ujedinjenih nacija na lokalne vlasti, ostalo je još dosta da se uradi da bi se uspostavile reprezentativne i funkcionalne institucije", naveo je Anan u izveštaju Savetu bezbednosti o četvoromesečnom radu Misije UN na Kosovu. Izveštaj će biti podnet na otvorenoj sednici SB UN posvećenoj Kosovu u sredu, 23. aprila.

Generalni sekretar je pozvao sve lokalne lidere da zajedno rade na konsolidovanju kosovskih institucija tako što će se fokusirati na sustinska pitanja i praktične rezultate, "umesto što institucionalni razvoj drže kao taoca političkih i etničkih nesuglasica". "Zastrasivanje, pretnje i nasilje upereno protiv manjina se, međutim, i dalje događa, sa ciljem da se manjinsko stanovništvo obeshrabri da učestvuje u javnom životu", upozorio je Kofi Anan. UNMIK, prema Ananovim recima, "naporno radi kako bi stvorio uslove za povratak pripadnika manjinskih zajednica na Kosovo" i već je, kako je naveo, "ostvaren napredak na terenu", spremaju se projekti i priprema stanovništvo u oblastima gde raseljeni treba da se vrate, kako bi povratak bio bezbedan i održiv. Potpredsednik Vlade Srbije Nebojsa Čović otputovaće u Njujork kako bi prisustvovao sednici SB UN sledeće srede i podneće savetu izveštaj kao predsednik državnog Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju.

ANA NA SPISKU TERORISTICKIH ORGANIZACIJA

Pristina, 17. aprila - Specijalni predstavnik generalnog sekretara UN za Kosmet Mihael Stajner doneo je danas administrativnu odluku kojom se samozvana Albanska nacionalna armija - "ANA" proglašava terorističkom organizacijom. Kako stoji u obrazloženju danas donete odluke, "ona je u skladu sa nadležnostima koje su date civilnom administratoru UN za Kosmet, a na osnovu uredbе UNMIK-a 2001/12" u kojoj stoji da se odnosi na "obustavljanje terorizma i drugih kriminalnih akata". U obrazloženju odluke se kaže da je "ANA" preuzela odgovornost za teroristički akt koji je imao za cilj da ubije nevine civile i da šteti javnom vlasništvu.

Direktivom je jasno naznačeno da izjave, ili propagandni materijal "ANA", uključujući i njenu Internet stranicu, jasno pokazuju da ova organizacija svoje ciljeve želi da ostvari koristeći nasilje. Administrativnom direktivom koja je od danas na snazi istaknuto je i to da će svako aktivno učestvovanje u "ANA" podrazumevati kriminalni i unapred osuđeni akt.

Civilni administrator UN posetio selo Loziste

"ANA" OBJAVILA IMENA POGINULIH

Kosovska Mitrovica, 16. aprila (Beta)

Takozvana Albanska nacionalna armija, koja se predstavlja kao oružano krilo Fronta za nacionalno ujedinjenje Albanaca, saopstila je imena dvojice muškaraca za koje tvrdi da su poginuli prilikom miniranja mosta u Lozistu, opština Zvečan.

"ANA" na svom internet sajtu tvrdi da su poginuli pripadnicinjene divizije "Adem Jasari" - Isljam Berisa zvani "komandant Ljami" iz Pristine i Hamze Behrami iz Mitrovice. Objavljena je i fotografija Isljama Berise, u uniformi OVK

Izjava potpredsednika vlade Srbije

POHVALA STAJNERU

Potpredsednik Vlade Srbije i šef Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju Nebojsa Čović izjavio je juče da smo na dobrom putu da Kosovo stabilizujemo i da očekuje da dijalog Pristine i Beograda počne tokom ove godine.

"Bez konkretnog dijaloga ne može se ništa razrešiti i očekujem da on počne tokom ove godine", istakao je Čović u pauzi skupštinskog zasedanja.

Na pitanje novinara o promeni odnosa Mihaela Stajnera prema terorističkim organizacijama na Kosovu i Metohiji, Čović je odgovorio da Stajner za to zaslužuje sve pohvale, iako ga retko kad hvali.

"ANA" je teroristička organizacija koju su popunjavali ljudi u Kosovskom zaštitnom korpusu, istakao je Čović. Kosovski zaštitni korpus očigledno predstavlja faktor velike nestabilnosti i problema u našem regionu, ocenio je on.

Odgovarajući na pitanje da li razmislija o odlasku sa mesta šefa Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju, Čović je rekao da se svakog dana sa tom dilemom "budi i leže", da ima puno problema i da je to nezahvalan posao, ali da ima mlađih koji imaju dosta energije.

On je najavio da će se o tome konsultovati i dogovoriti sa predsednikom vlade Srbije Zoranom Živkovićem.

Cović: Redžepi ispravno misli

Povodom izjave predsednika vlade Kosova Bajrama Redžepija da status Kosova treba zamrznuti, Nebojsa Čović je rekao da Redžepi ispravno misli i da ga raduje da je "napravio takav iskorak".

Napomenuvši da je to "njihovo razmišljanje i da su jednostavno počeli da napreduju u političkim shvatanjima", Čović je upitao zašto je važan generalni status Kosova i Metohije ako "svi idemo ka evroatlantskim integracijama"

"Tako ćemo se svi na kraju naci na istom mestu - u Evropskoj uniji", rekao je Čović.

(Tanjug)

STAJNER: OVO JE TERORISTICKI AKT

Banjska, 16. aprila

Specijalni predstavnik generalnog sekretara UN za Kosmet Mihael Stajner posetio je danas selo Loziste i minirani most i tom prilikom istakao da je ovo teroristicki akt i da nema veze sa politikom, niti saobicnim kriminalom. Kako je rekao, "ovo je akt za koji je ceo svet cuo, a uperen je protiv stanovnistva Kosova. Ocekujemo od svakog politickog lidera da osudi ovaj cin, a od stanovnika da se distanciraju od njega", rekao je Stajner i dodao da ce KFOR i UNMIK povecati prisustvo na teritoriji severnog Kosova, a ici ce se i ka tome da se obezbede svi mostovi. "KFOR i UNMIK policija su odgovorni za bezbednost, a mi cemo preduzeti odredjene mere. Ucinicemo sve da pronadjemo aktere ovog teroristickog cina", rekao je Stajner.

Novinarima ispod mosta koji je miniran u noci izmedju petka i subote, 15 minuta posle ponoci, obratio se Stefan Feler, komesar UNMIK policije za Kosovo i Metohiju, potvrdivsi da je osnovana operativna grupa koja je do sada privela tri lica. Dodao je da operativci utvrduju identitet dve, kako je on rekao, zrtve, ali da UNMIK policija, u cilju istrage, jos ne objavljuje njihov identitet. Feler je takodje rekao da je povodom ovog teroristickog akta obavljen i pretres sumnjivih objekata, a tom prilikom konfiskovano je jedno vozilo.

Na pitanje novinara da li je tacno da medju poginulima ima i pripadnika Kosovskog zastitnog korpusa, Mihael Stajner je rekao da ne treba odmah donositi zakljucke. "To su teroristi, bez obzira kome pripadaju. Moramo biti obazrivi, jer, ako je rec o pojedincu, ne mozemo da osudimo celu organizaciju", rekao je Stajner dodavsi da "postoji predlog da se popravka mosta obavi u tri naredne nedelje".

KAKUK: NIJE REC O SLUCAJNIM PROLAZNICIMA

Kosovska Mitrovica, 16. aprila

Imajuci u vidu vreme, mesto i nacin na koji je izvršen teroristicki napad, u selu Lozistu, isklucena je svaka mogucnost da je rec oobicnim prolaznicima.

Ovo je na danasnjoj konferenciji za novinare, izmedju ostalog rekao Djordji Kakuk, portparol UNMIK-a u Kosovskoj Mitrovici, odgovarajuci na pitanja albanskih novinara koji su insistirali da se objasni "da li je mozda rec o slucajnim prolaznicima". Po njegovim recima, prilikom miniranja zeleznickog mosta upotrebljeno je 70 do 80 kilograma eksploziva, s obzirom na to da je ostecen betonski stub u koji su ugradjene celicne zice. On je takodje potvrdio izjavu Mihaela Stajnera da su prilikom miniranja "odmah poginule dve osobe, sto su kasnije forenzicari i utvrdili".

Na danasnjoj konferenciji za novinare u sedistu UNMIK-a u juznom delu Kosovske Mitrovice Kakuk je govorio i o prenosu nadležnosti sa UNMIK-a na privremene kosmetske institucije. On je istakao da se nece zalaziti u deo koji je rezervisan za specijalnog predstavnika generalnog sekretara UN Mihaela Stajnera, odnosno da se prenos ovlasćenja nece odnositi na oblast spoljnih poslova, odbrane i pravosudja.

B. Radomirovic

"Velika Albanija" - prvi cilj Albanske nacionalne armije

PIPCI ANA PO CELOJ EVROPI

Uredba kojom je Mihael Stajner, sef UNMIK-a na Kosovu, proglasio Albansku nacionalnu armiju teroristickom mogla bi da ima mnogo pozitivnih efekata za nasu drzavu. Sada je, naime, potrebno da nasa diplomatija ulozi napor kod UN kako bi Albanska nacionalna armija i zvanicno postala teroristicka organizacija, cime bi zapocelo definitivno razracunavanje s terorizmom na Balkanu, izjavio je juce za "Blic" prof. dr Rade Gacinovic, strucnjak za nacionalnu bezbednost i borbu protiv medjunarodnog terorizma.

Iako niko sa sigurnoscju ne moze da tvrdi kolika je oruzana sila Albanske nacionalne armije, pretpostavlja se da ova organizacija pod oruzjem drzi izmedju 700 i 800 ljudi i da je najveći deo lociran na podrucju Kosovske Kamenice i Gnjilana na Kosovu. Jos je znacajnije to sto su pipci ove teroristicke organizacije rasprostranjeni po celoj Evropi, buduci da u mnogim zemljama zapadne Evrope imaju svoje ogranke ciji je osnovni zadatak prikupljanje para za finansiranje Albanske nacionalne armije.

- Cilj ove teroristicke organizacije je stvaranje etnicki ciste albanske drzave. U prvoj fazi njihov cilj bi bio stvaranje "velikog Kosova" koje bi sacinjavali Kosovo i Metohija, zapadna Makedonija, koju ekstremisti sada zovu "istocno Kosovo", i jugoistocna Srbija, koju nazivaju "Dardanija". U drugoj fazi ekstremisti bi isli na federativno ili konfederativno povezivanje s Albanijom, s tim sto se ne bi insistiralo na ujedinjenje sa Albanijom, buduci da je Albanija ekonomski slabija od Kosova - rekao je Gacinovic.

Kada je rec o organizaciji ANA, nju sacinjavaju "Oslobodilacka vojska Kosova", "Oslobodilacka vojska Preseva, Medvedje i Bujanovca", "Oslobodilacka nacionalna armija", a dve najekstremnije organizacije su "Crni orlovi" i "Kobre".

Prof. dr pukovnik Milan Mijalkovski, sef Katedre za antiterorizam na Vojnoj akademiji u Beogradu, u ranijoj izjavi za "Blic" istakao je da su direktni komandanti Albanske nacionalne armije Hasim Taci i Ramus Haradinaj, a da se u poslednje vreme kao komandant predstavlja Vigan Gradica.

- Taci i Haradinaj direktno komanduju albanskim teroristima, ali i albanskoj mafiji, jer ona obezbedjuje novac za formiranje ove teroristicke organizacije - rekao je Mijalkovski.

Pukovnik Mijalkovski je tada dodao da kao centri delovanja nisu slucajno izabrani Kosovska Kamenica i Gnjilane, buduci da teroristi odatle lako prelaze administrativnu liniju, pocine zlocin, pa se vracaju na Kosovo. Osim ova dva grada, glavni centri Albanske nacionalne armije su u Prizrenu, Kukesu i Tropoji, zatim u predelima u podnozju Sar-planine i u okolini Tetova, kao i u emigrantskim krugovima u Nemačkoj i Svajcarskoj. ANA ima i cetiri divizije, pa tako "Adem Jasari" deluje na Kosovu i u Srbiji, divizija "Skenderbeg" u Makedoniji, divizija "Ulcinj" deluje u Crnoj Gori, a "Kamrija" u Grčkoj. Osim toga, podaci pripadnici kosovske policijske sluzbe kazuju da je u Nemačkoj i Svajcarskoj do sada prijavljeno oko 25.000 dobrovoljaca koji uglavnom

zasad ubiraju sredstva za finansiranje i obuku pripadnika Albanske nacionalne armije na Kosovu i u zapadnoj Makedoniji.

DACI: PARLAMENT IMA PRECIH PITANJA OD STAJNEROVIH SAVETA

Pristina - Predsednik Skupstine Kosova Nedzat Daci odbacio je juce preporuku sefa UNMIK-a Mihaela Stajnera i komandanta KFOR-a Fabija Minija da poslanici osude miniranje zeleznickog mosta kod Zvecana i ubistvo dvoje Albanaca u selu Ozrim kod Peci.

"Skupstina ima precih pitanja za raspravu od saveta i molbe Mihaela Stajnera i Fabija Minija da parlament osudi akt usmeren protiv ljudi na Kosovu izveden 12. aprila miniranjem mosta na pruzi Kosovo Polje-Lesak", rekao je Daci neposredno po otvaranju jucerasnje sednice pokrjinskog parlamenta. Stajner i Mini su Skupstini dostavili pisanu preporuku da osudi miniranje mosta i ubistvo dvoje Albanaca kod sela Ozrim kod Peci, navodeci da se "radi o aktima koji su usmereni protiv ljudi i predstavljaju opasnost po buducnost Kosova".

Skupstina Kosova je na jucerasnjoj sednici, uprkos Stajnerovom savetu da ne razmatra zakon o porezu na nepokretnosti, i uz protivljenje srpskih poslanika, uvrstila u dnevni red Predlog pomenutog zakona. Stajner je u zahtevu od pre nekoliko dana upozorio Skupstinu Kosova da njeni poslanici ne mogu raspravljati o predlogu zakona o nepokretnostima, jer je to u nadleznosti sefa UNMIK-a. (Beta)

Stajner u pismu porucio Daciju

NECU DA KRSIM REZOLUCIJU 1244

PRISTINA **(Beta)** - Sef UNMIK-a Mihael Stajner saopstio je da ce potpisivati zakone koje usvoji Skupstina Kosova, ali ne one kojima se krsi Rezolucija 1244 i Ustavni okvir Kosova. Zakoni o visokom obrazovanju, spoljnoj trgovini, telekomunikacijama i upravljanju javnim finansijama suprotni su Rezoluciji 1244 i Ustavnom okviru, upozorio je stajner u pismu predsedniku skupstine Nedzatu Daciju.

Skupstina je prema Ustavnom okviru nadlezna da donosi zakone, ali oni stupaju na snagu tek posto ih civilni administrator potpise. Pre dve nedelje skupstina je usvojila "stav" da treba da pocne sprovedjenje zakona o visokom obrazovanju, iako ga Stajner jos nije potpisao.

Parlament je taj zakon doneo proslog leta, ali je Koalicija "Povratak" ulozila prigovor, trazeci da se zakonom legalizuje i univerzitet na srpskom jeziku u Kosovskoj Mitrovici. Stajner je onda zakonski tekst uputio specijalnom strucnom panelu, koji je predlozio da se u zakon unese amandman kojim bi se legalizovao mitrovacki univerzitet, jer je pravo manjina na obazovanje na maternjem jeziku garantovano Ustavnim okvirom.

Skupstina, medjutim, nije usvojila takav amandman, vec je odlucila da zakon pocne da se sprovodi u prvobitnom obliku.

Posle proglasenja ANA za teroristicku organizaciju

NA POMOLU OBRACUN MEDJU SIPTARIMA

BEOGRAD - Sef UNMIKa Mihael Stajner proglasio je takozvanu Albansku nacionalnu armiju (ANA) za teroristicku organizaciju i upozorio da je clanstvo ili bilo kakva aktivnost u vezi njom kaznjivo krivicno delo. On je obrazlozio da je tu Uredbu doneo "imajuci u vidu da je ANA preuzela odgovornost za teroristicki akt miniranja zeleznickog mosta" 12. aprila u Lozistu, u opstini Zvecan, ciji je cilj bilo ubistvo "veceg broja nevinih civila" i unistenje javne imovine.

"Stajner je odluku doneo na sugestiju Hasima Tacija, predsednika DPK, ali i Alija Ahmetija, nekadasnjeg politickog lidera ONA-e - Oslobodilacke nacionalne armije u Makedoniji. Klasifikovanje oprganizacije ANA kao teroristicke znak je da je administracija UNMIKa priznala jako delovanje albanske mafije koja je povezana sa OVK i koja je ubacena u strukture ANA, kaze za nas list Tomislav Kresovic, publicista i politicki analiticar agencije BINA.

Obrazlazuci svoju tvrdnju Kresovic kaze: ANA je sinteza globalnih interesa albanske mafije na Balkanu i militarizovanih delova OVK nezadovoljnih delovanjem albanskih partija koje stoje iza bivskih clanova OVK Hasima Tacija i Ramusa Haradinaja. O cigledno je da je ANA shvatila da su politicke oligarhije i kriminalne grupe oko pomenute dvojice uzele veliki kolac vlasti i mnogo novca i da su ih razocarale i izdale.

Na Kosovu i Metohiji deluje barem 25 - 30 hiljada bivskih pripadnika OVK koji se bave sitnim kriminalom, sto za njih predstavlja izdaju borbe iz 1998. i 1999. godine. Tacnije, ANA ulazi u konflikt sa Tacijem i Haradinajem i preti opasnost njenog velikog obracuna sa ovom dvojicom, odnosno izazivanja unutrasnjih sukoba u albansko- teroristicko-separatistickoj nomenklaturi", kaze Kresovic.

On smatra da je Stajner shvatio da je na pomolu obracun izmedju siptarskih politickih faktora i zato je krenuo u neutralisanje organizacije ANA, kao otrgnutih delova strukture koje su bile pod Tacijem i Haradinajem. Ali, prema njegovim recima, to ne znaci da ova dvojica nemaju uticaja na ANA, pre svega na njene globalne ciljeve - nezavisno Kosovo i Metohija i stvaranje "Velike Albanije"- ali se konfrontiraju oko raspodele opljackane imovine i moguće vlasti koja se stvara prenosom ovlasćenja UNMIK-a na Vladu Kosmeta.

"Sustina price je da ova teroristicka organizacija zeli ubrzani prosek stvaranja nezavisnog Kosova i Metohije, vise vlasti i kontrolu nad tokovima novca, kapitala, nekretnina i izvoza na Kosovu i Metohiji. Kriminalni klanovi Tacija i Haradinaja, koji ne broje vise od 500 ljudi, upravljaju vecinom tokova svega sto donosi ogromni profit (droga, oruzje, derivati, cigarete, belo roblje), a strukture organizacije ANA hoce da dokazu da se nisu borili da bi se mali broj ljudi obogatio", smatra Tomislav Kresovic.

Kao moguci scenario delovanja ANA, Kresovic predvidja sukob siptarskih lidera na Kosovu i Metohiji, pojacan urbani terorizam uz likvidaciju lidera, pritisak na kosovskometohijske Srbe i na kraju sukob sa UNMIK-om i KFOR-om.

P. Pasic

STAJNER POSETIO SEVERNU MITROVICU

Kosovska Mitrovica, 18. aprila

Uskoro bi u juznom delu Kosovske Mitrovice, na mestu gde je nekada bila najveca mesna zajednica na Balkanu, Romska mahala, koja je brojala 6.500 zitelja, trebalo da pocne izgradnja 356 stambenih jedinica. Time ce, kako je receno danas, prilikom posete raseljenim Romima u naselju Cesmin lug u severnom delu Kosovske Mitrovice, biti stvoreni uslovi za povratak nekoliko stotina raseljenih romskih porodica.

To je dobar pocetak, ocenio je Mihael Stajner, sef civilne misije UN za Koovo i Metohiju, i kazao da ce se raditi na tome da svi raseljeni ponovo budu vraceni na svoja ognjista.

Sefu civilne misije su predocili sa kojim problemima se svakodnevno susrecu raseljeni Romi, ali i izuzetno teske uslove zivota. Romi su, medjutim, isticali da se plase povratka u juzni deo Kosovske Mitrovice jer se ne bi osecali bezbedno.

Prilikom danasnje posete delegacije u kojoj su pored Mihaela Stajnera bili i Faruk Spahiju, predsednik Skupstine opstine juznog dela Kosovske Mitrovice, i Ljubisa Jaksic, sef sektora za socijalnu zastitu u UNMIK administraciji u severnom delu Kosovske Mitrovice, culo se i to da su uslovi u kojima Romi zive izuzetno losi, ali je najvaznije to da su oni u severnom delu grada bezbedni, da se slobodno krecu i da su ravnopravni gradjani severne Kosovske Mitrovice.

Kako je kazao Spahiju, "na dobrom smo putu da stvorimo uslove i ambijent za povratak Roma u Sitnicko naselje, a uz pomoc donatora izgradice se i stanovi u Romskoj mahali". Spahiju je naglasio da "opstina ne moze da im garantuje bezbednost, ali ce on i ostali odgovorni faktori nastojati da putem medija i dijaloga sa lokalnim Albancima stvore klimu da ljudi iskoriste svoje pravo i vrate se tamo gde su i ranije ziveli". Inace, u romskom kampu u Cesminom lugu sada zivi 280 Roma, od kojih je 150 dece. Uslovi su, kako su istakli, izuzetno teski. Medjutim, oni kazu da u juzni deo Mitrovice jedino mogu da se vrate kada, kako su naglasili, budu sasvim sigurni da im ne preti opasnost po zivot.

B. Radomirovic

Vlada Srbije protiv plana Mihaela Stajnera

PRVO TREBA POSTICI ZRELOST INSTITUCIJA

Najvaznija pitanja za uspesno resavanje problema na Kosovu i Metohiji jesu pitanja povratka, slobode kretanja i decentralizacije koja je kljuc obezbedjivanja kolektivnog statusa srpske nacionalne zajednice u juznoj pokrajini, zakljucak je Vlade Republike Srbije. Pre dva dana vlada je usvojila informaciju o primeni Rezolucije 1244 Saveta bezbednosti UN i Zajednickog dokumenta o saradnji SRJ i UNMIK-a, koju je pripremio Koordinacioni centar.

Plan o prenosjenju nadleznosti sa medjunarodne administracije na privremene kosmetske institucije, koji je predlozio Mihael Stajner, dodatno opterecuje proces izgradnje stabilnosti na Kosovu i Metohiji i u regionu. Po sadrzini i dinamici, ovakav plan suprotan je principima i ciljevima politike Saveta bezbednosti UN, ali i nase drzave, i kao takav potpuno je neprihvatljiv, ocenjeno je na sednici Vlade Srbije, u cetvrtak.

Prema zakljucku vlade, za uspesnu primenu strateskih dokumenata koji treba da obezbede demokratski razvoj u pokrajini mnogo je vaznije postici standarde kojima se meri zrelost institucija, nego ih po svaku cenu opterecivati novim nadleznostima.

Opravdanost ovakvog stava prema procesu prenosjenja nadleznosti, kako je navedeno u saopstenju vlade, moze se pronaci i u izvestajima najrelevantnijih medjunarodnih institucija, kao sto su OEBS i UNHCR, ali i medjunarodni ombudsman za Kosovo i Metohiju.

Osnove politike republicke vlade prema Kosovu i Metohiji, kako je jos jednom potvrđeno, jesu dosledno sprovedjenje Rezolucije 1244 i Zajednickog dokumenta, "uz insistiranje na dijalogu sa zvanicnicima medjunarodne administracije, odnosno predstavnicima privremenih institucija samouprave o svim vaznim pitanjima za zivot pokrajine, a u okviru Visoke radne grupe".

Za kontinuirano sprovedjenje politike Vlade Republike Srbije u odnosu na juznu pokrajinu, kako je ocenjeno, neophodan je zajednicki nastup srpske nacionalne zajednice na ovom prostoru. Zato je saradnja i podrška predstavnicima Srba u privremenim institucijama samouprave na Kosovu i Metohiji u okviru koalicije "Povratak", odnosno predstavnicima u lokalnim institucijama vlasti od sustinskog znacaja.

Rada Trajkovic, clan koalicije "Povratak" i Srpskog nacionalnog veka centralnog Kosova, isticice da srpska zajednica ima sansu sada kada je unutar albanske zajednice sve cesca pojava teroristickih akata i sve losija pozicija u odnosu sa medjunarodnom zajednicom. Ali, tu sansu srpska zajednica moze iskoristiti samo ako je jedinstvena, ako svi lideri i organizacije nastupaju sa zajednickom platformom, dodaje Rada Trajkovic. Nesloga u srpskoj zajednici (primera radi, SNV i Zajednica opstina govore jedno, a koalicija "Povratak" to kritikuje) odgovara Albancima i nedobronamernima u medjunarodnoj zajednici, kaze Trajkoviceva u izjavi za "Politiku".

- Svaki nastup srpske zajednice treba da bude respektabilan, sto znaci da je neophodno da imamo isti cilj i da se za njega borimo na isti nacin. Ako se budemo medjusobno kritikovali, nista necemo uraditi - naglasava Rada Trajkovic.

Prema njenim recima, odnos vlasti u Beogradu prema problemu Kosova i Metohije (u nastupu prema medjunarodnoj zajednici) mora da bude drzavnicki - istina, ne arogantan, kao za vreme prethodnog rezima, ali ni podanicki. On, zapravo, treba da bude partnerski, konstruktivan, sa zeljom da se ocuva interes srpske zajednice i drzave u ovoj pokrajini.

- Aktivnosti vlasti u Beogradu trebalo bi da budu agresivnije prema medjunarodnoj zajednici. Na zalost, ne prepoznajem drzavnicki nastup nase diplomatije, na celu sa Goranom Svilanovicem. Jednostavno, kao da nas nude. A ode li Kosovo i Metohija, otici ce i mnogo vise - upozorava Rada Trajkovic.

B. Bakovic

Iz intervjuja beogradskog nadbiskupa Stanislava Hocevara

DA LI SU PRAVOSLAVCI PRISVAJALI KATOLICKE CRKVE NA KOSOVU

Kako Biskupska konferencija SCG gleda na proteste SPC na Kosovu i Metohiji zbog izjava biskupa Marka Sopija o "politickim

pravoslavnim crkvama" i tvrdnjama su najstarije pravoslavne svetinje na Kosovu i Metohiji zapravo katolicke bogomolje?

-Monsinjur Marko Sopi, clan nase Biskupske konferencije, izvestio je o svemu sto je pisao i govorio, tako da poznajem njegove stavove. Mogu reci da je u to vreme doslo do vise susreta radi provere svih cinjenica, ali posto taj proces jos nije završen, sada ne mogu nista zvanicno da kazem, mada sva dosadasnja istrazivanja pokazuju nesto drugo od onog sto se pisalo u novinama. Osim toga, vec postoji interni dijalog o tome, zapocet u susretima biskupa, kao i prilikom posete nadbiskupa Zan Luj Torana Beogradu. Sada razgovaramo i na medjucrvenom nivou sta bismo mogli da ucinimo da bi sve sto se radi na Kosovu bilo transparentno. Vidim da unutar svih hriscanskih crkava postoji dosta drugaciji stav i misljenje od onog o kome se dosada pisalo po novinama.

Zasto onda na reagovanje Eparhije rasko-prizrenske na sporne izjave biskupa Sopija prenete uz navodjenje konkretnih medija u kojima su objavljeni i citati u originalu, niko nije zvanicno odgovorio iz Katolicke crkve, pa ni sam biskup Sopi?

- U svim clancima koje sam primio nisam nigde video da su bile izricito pomenute biskupove reci o politickim crkvama ili da je Pravoslavna crkva prisvajala katolicke hramove. Mozda mozemo reci da u vazduhu stoji to da se u drustvu uopsteno govorilo - da su neke crkve politicke. Ali, stav Biskupske konferencije je jasan. Katolicka crkva, papa i ja licno vise puta smo osudili rusenje crkava na Kosovu. Drugo, nikada ne govorimo da je Pravoslavna crkva uzela Katolickoj hramove. Naprotiv. Istorijska cinjenica da je neki katolik ucestvovao u njihovoj izgradnji, jos ne znaci da su one katolicke. Katolicka crkva je svesna da u vreme komunizma decenijama ni njoj, niti Pravoslavnoj crkvi nije bilo moguće da grade bogomolje i da je prirodno da su one posle gradjene tamo gde su bile potrebne, iako ih je neko, mozda, prozvao politickim crkvama.

Jelena Tasic, DANAS, 19-20. april

Iz intervjuja papskog nuncija Politici

NADA ZA KOSOVO

Rekli ste, kad ste se vratili sa Kosova, koje ste posetili neposredno po dolasku u Beograd, da je Kosovo bilo i nastavlja da bude tragedija. Vidite li nadu da Kosovo ne bude tragedija?

- Treba biti strpljiv. Ne moze se za dve godine izgraditi stabilan soliter demokratije, ali prema onome u sta sam se uverio u vasoj zemlji, svi - i narod i vlast - slozni su u zelji da izgrade demokratsko drustvo. Sveta stolica ce pomoci sve sto bude mogla, nudeci svesrdnu pomoc, posebno oko zastite kulturne bastine. Nije rec samo o ugrozenim i unistenim spomenicima - crkvama i manastirima na Kosovu - koji nemaju samo lokalni znacaj za pravoslavne Srbe, vec pripadaju kulturnom nasledju citavog sveta, vec i o, ako se ne varam, brojnim spomenicima koji su stradali u Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj.

Sveta stolica je clanica UN i svetske organizacije UNESKO, tako da ce pomoci da se na tom svetskom nivou postigne dogovor o obnovi i zastiti spomenika cije rusenje i sknavljenje nije nista drugo do cin primitivizma i vandalizma.

Ali, nisu samo spomenici kulture predmet nase brige, vazno je da se medju narodom na Kosovu poseje seme nade i mira. Bez toga ce i price o povratku 200- 300 hiljada Srba na Kosovo, koji su napustili svoje kuce i imanja, biti samo lepe zelje, ali prazne. Katolicka crkva smatra da je doslo vreme da se radi. Smatramo da je to sto smo pomogli i omogucili da se na Kosovo u protekla 23 meseca vrati oko 500 Srba, samo mali korak na putu koji treba da trasiramo. Bolje i mali korak, a verujemo da ce ih biti sve vise, nego neispunjena obećanja.

Politika, 20. april 2003.

Kako se odredjuje datum proslave Vaskrsa

CENTAR CRKVENE GODINE

Beograd - Zakonodavstvom Republike Srbije predvidjeno je da se Vaskrsnji praznici kao neradni dani slave pocev od Velikog petka zakljucno sa drugim danom Vaskrsa, sto vazi za vernike svih hriscanskih crkava i zajednica koje se smatraju tradicionalnim na nasim prostorima. Organizovanje poslovnih i drugih rasporeda poslednje dve godine polako se vraci na navike zaboravljene od vremena zavrsetka Drugog svetskog rata, mada se to u nasim prilikama dodatno komplikuje i datumskim razlikama proslave praznika Hristovog Vaskrsenja izmedju istočke i zapadne varijante hriscanstva.

-Vaskrs je glavni, prvi i najstariji hriscanski praznik, osnova i vrhunac hriscanske crkvene godine, veza sa praznicima Starog zaveta i centar pokretnih praznika i osnov hriscanske vere. Kao i svi pokretni praznici, ne manja dan, ali menja datum kada se slavi, koji se na osnovu astronomskih merenja odrescuje posebnim proračunima. Uvek pada u prvu nedelju posle punog meseca iza prolecne ravnodnevice, tako da se datum njegovog praznovanja pomera u intervalu od pet nedelja. Najranije moze da bude 22. marta po julijanskom ili 4. aprila po gregorijanskom kalendaru, a najkasnije pada 25. aprila, odnosno 8. maja. U pravoslavnoj tradiciji smatra se neprihvatljivim da se Vaskrs slavi pre ili sa jevrejskom Pashom, sto se u zapadnoj tradiciji ponekad dogadja - objasnjavaju u Crkvi.

Pravoslavna Pashalija sastavljena je prema redosladu novozavetnih dogadjaja koji se ticu poslednjih dana zemaljskog zivota Isusa Hrista, koji su bili skopcani sa lunarnom godinom, naglasavaju teolozi. "U godini Hristove smrti jevrejska pasha padala je u petak i subotu. U petak 14. nisana (koji, kao i danas, po crkvenom racunanju vremena pocinje u cetvrtak uvece), Hristos je bio razapet. U subotu bio je u grobu, a u rano jutro u nedelju je vaskrsao. Zato su dogadjaji Stradanja, Smrti i Vaskrsenja Gospodnjeg neraskidivo vezani sa judejskom Pashom koja se ravna prema mesecevim menama. Vec u 5. veku prihvacen je obicaj da se Sveta pasha slavi posle Pashe judejske", argumenti su Pravoslavne crkve, koja se poziva na odluke Nikejskog sabora, kao i na pravila Treceg vasesljenskog sabora.

U "Enciklopediji zivih religija" tvrdi se da su prvi hriscani vaskrsenje proslavljali svake nedelje, kao i da najstarija svedocenja o slavljenju nedelje poticu iz helenske sredine, Male Azije i Sirije. Na praznovanje nedelje prvi ukazuje apostol Pavle u Prvoj poslanici Korincanima iz 57. godine, u kojoj savetuje da u prvi dan sedmice (svake nedelje) ostavljaju milostinju (priloge, darove ljubavi) za svete u Jerusalimu, kao sto je to ranije uveo u Galatskoj crkvi.

Godisnje obelezavanje Hristove smrti i vaskrsenja koje je dobilo ime Pasha pojavilo se krajem 1. veka. Prvobitno se godisnjica

Hristovog raspeca obeležavala na dan pripreme za Pesah, 14. nisan (mart-april) po jevrejskom lunarnom kalendaru i to prema datiranju raspeca u četvrtom jevandjelju. Taj dan mogao je pasti bilo kad u sedmici. U prvobitnom obeležavanju praznika to je bio postan dan koji se uvece završavao pashalanim obedom, kojim se proslavljalo vaskrsenje.

Ceo pravoslavni svet Vaskrs slavi jedinstveno, istog dana, mada su neke pomesne Pravoslavne crkve presle na gregorijanski kalendar i po njemu slave Bozic.

J. Tasic

Predstavljen Projekat "Urgentna zastita prirodnog i kulturnog nasledja u Metohiji"

OCEKUJU SE KONKRETNI KORACI

Beograd - U prisustvu predstavnika Vlade Srbije, diplomatskog kora, kulturnog i politickog zivota u Atrijumu Narodnog muzeja sinoc je predstavljen konacan izvestaj Projekta "Urgentna zastita prirodnog i kulturnog nasledja u Metohiji", na kome je poslednje dve godine radio Centar za ocuvanje nasledja Kosova i Metohije "Mnemozine" u saradnji sa Centralnim institutom za restauraciju iz Rima i italijanskim organizacijama Intersos i Arkobaleno.

- Koordinacioni centar za Kosovo i Metohiju postavio je sebi kao jedan od vaznih zadataka objedinjavanje svih inicijativa i ucesnika, obezbedjivanje ucesca nasih strucnjaka u procesu zastite kulturne bastine. Rezultat ovakvog pristupa je i ovaj projekat. Ocuvanje kulturne bastine Kosova i Metohije je put koji bi trebalo slediti. Promocija ovog projekta svedoci da smo bili dovoljno mudri da svako sa svoje strane doprinese uspehu ovog izuteno vaznog posla - rekao je Nebojsa Covic, predsednik Koordinacionog centra.

Aleksandro Gonzales, prvi sekretar Italijanske ambasade u SCG, najavio je da je vlada njegove zemlje, koje je strucno i finansisjki pomogla ovaj projekat "Mnemozine", vec izdvojila dva milona evra za programe zastite kulturnog nasledja na Kosovu i Metohiji.

Zahvaljuci se u ime Srpske pravoslavne crkve na Kosovu i Metohiji, episkop rasko-prizrenski Artemije (Radosavljevic) je izrazio nadu da se "nece sve završiti na projektu. Ocekujemo konkretne korake i rad na obnovi unistenih i zastiti i ocuvanju preostalih spomenika", rekao je vladika Artemije i pozvao "ceo svet da stane u odbranu svetske kulturne bastine na Kosovu i Metohiji".

Knjigu i CD "Urgentna zastita prirodnog i kulturnog nasledja u Metohiji", kojim je obuhvalceno 127 kategorisanih, zasticenih i evidentiranih spomenika pravoslavne, islamske i narodne arhitekture, predstavili su Ivan Djordjevic, profesor istorije umetnosti sa Filozofskog fakulteta u Beogradu, Milka Canak Medic, profesor Arhitektonskog fakulteta u penziji i Mirjana Menkovic iz "Mnemozine".

J. T.,Foto: Jola

POCECI I STRUKTURA ANA

Pocetak: Osnovana 1966. godine u Njujorku, a prvi put se za ANA u javnosti culo sredinom 2001. godine u Makedoniji, posle potpisivanja primirja. Navodno se tada od Oslobojilacke nacionalne armije otcepila grupa koje je sebe zvala Albanska nacionalna armija i koja je odbila da postuje bilo kakvo primirje ili da se razoruza.

Cilj: Sto nasilniji rat za potpuno nacionalno ujedinjenje Albanaca.

Najvece akcije: Dizanje u vazduh makedonskog pravoslavnog manastira i motela tokom procesa razoruzavanja u Makedoniji; preuzeli odgovornost za napad na konvoj makedonske armije kod Tetova, kada su ubijena osmorica vojnika i dvojica oficira; u selu Muhovac kod Bujanovca, 3. avgusta 2001. godine snajperskim hicima ubili su policajce Dragana Bacirevica (29) i Miodraga Mladenovica (32), a dvojicu ranili; preuzeli su odgovornost za postavljanje mine u cijoj je eksploziji poginuo zandar Milan Vujovic, a ranjena dvojica njegovih kolega; podmetanje eksploziva ispod mosta kod Lozizta na Kosovu, kada su poginula dva pripadnika ANA.

SILOM UCLANJIVALI U ANA

Zbog sumnje da su pocinili krivicno delo udruzivanja radi neprijateljske delatnosti i terorizma, tuzilastvo u Vranju trazilo je istragu protiv Sefketa Musliua (40) iz Konculja, Besima Tahirija Cecena (23) iz sela Suharto i Lirima Jakupija Naciste (24) iz Bujanovca. Sva trojica su u bekstvu, a osumnjiceni su da su tokom 2001. godine formirali Albansku nacionalnu armiju. Osnovano se sumnja da su Musliu, Tahiri i Jakupi nastojali da u teroristicku Albansku nacionalnu armiju uclane sto veci broj Albanaca, pa su tako svoje sunarodnike raznim metodama zastrasivanja, pretnjama i batinama primoravali da se uclane i finansijski pomazu ANA.

N. A.

Srbi sa Kosova vec cetiri godine imaju status raseljenih lica

LJUDI BEZ ADRESE

Svojevremeno, kad je Socijalisticka partija vojevala protiv NATO pakta i na sva medijska zvona objavila "veliku srpsku pobedu", kolone kosovskih izbeglica cekale su u Bujanj Potoku da ih puste u Beograd. Bili su pretnja istorijskoj pobedi socijalista. Na kraju, morali su da ih puste iz drzave Srbije u drzavu Srbiju i 250.000 ljudi postalo je garancija da je Kosovo srpsko i da ce se jednog dana tamo i vratiti.

Pre "pobede" na Kosovu je radilo 75 javnih preduzeca i vise od 400 drustvenih. Sada samo nekoliko daje svojim nekadasnjim radnicima nekakvu nadoknadu, a ostali ne primaju nista, cak ni socijalnu pomoc. Niko ih nije uposlio, niti iko prema njima oseca obavezu.

Bolje su prošli oni sto su bili zaposleni u prosveti, zdravstvu i drzavnim organima koji dobijaju 80 odsto primanja. Radnici Elektroprivrede dobijaju 60 odsto od proslogodisnjeg proseka plata, ali od 1. juna taj trosak na sebe preuzima Vlada Srbije. Ostalo je nedoređeno da li ce ovi ljudi ostati u EPS-u kao stalno zaposleni, ali neraspoređeni, ili ce završiti na socijalnom fondu. Za sada Kosovci imaju status privremeno raseljenih lica, a njihov položaj temelji se na jednoj jedinoj uredbi iz 1998. Status

izbeglica im ne priznaje ni država, jer su na teritoriji svoje zemlje, ni međunarodni komitet za izbeglice, samim time prema njima nemaju obaveze ni otadžbina ni međunarodni fondovi.

Pravo na humanitarnu pomoc imaju samo starci (iznad 65 godina) i deca do 10 godina starosti (10 kg brasna, kilogram secera, litar ulja i ponekad 250 grama soli), jer oni nisu izbeglice, oni su ljudi sa zelenim kartonom!

Kontroverzni zeleni karton jeste privremena prijava boravka. Nju su raseljeni dobijali tako sto bi neki rođjak (vlasnik stana) davao izjavu pod "krivicnom i materijalnom odgovornoscu" pred drzavom da ih prima na stan i hranu.

"To je isto kao da ste dosli u Ameriku, pa neko potpise za vas", izjavio je jedan Pristinac. Kada je uspeo nekako da proda imovinu i kupi stan u Beogradu, mogao je da se prijavi, ali cerku nije. Morao je da garantuje da je prima na stan i hranu! Sledeca zackoljica jeste da mu je na licnoj karti ubelezena nekadasnja adresa sa Kosova!

Primate nas na stan i hranu !

Kosovci su danas u velikoj dilemi. UNMIK je administrativna vlast na Kosovu, a svoja ovlascenja postepeno prenosi na Vladu Kosova. Raseljeni mogu dobiti UNMIKove licne karte, ali je Koordinacioni centar za Kosovo i Metohiju savetovao da ne uzimaju dokumenta UNMIKa dok se ne potpise ugovor o saradnji Vlade Srbije i UNMIKa. Sad su raseljeni u dilemi: "Ovde mi vlast ne priznaje da sam gradjanin Beograda, a ako propustim sansu da postanem legalni zitelj Kosova - sta sam onda ja i ko sam? Ako me oni tamo izbrisu, ja ne postojim kao gradjanin", zali se jedan Kosovac. Ono sto je zanimljivo jeste da i UNMIK trazi od raseljenih da se negde prijave na Kosovu tako sto ce ih neko primiti na stan i hranu!?

"Svi nasi pasosi i licne karte su, u stvari, falsifikati. Pasos mi je izdat u Beogradu, ali je adresa u Pristini. Mi smo ljudi bez adrese", zakljucuje jedna Pristinka koja je "privremeno" u stanu koji je kupila i placa porez na svoje ime.

Raseljeni imaju zdravstvenu zastitu, ali ako su na platnom spisku na Kosovu, moraju svaka dva meseca po izvesni papir u SIZ. Medjutim, s papirom ne vazi zdravstvena knjizica, niti zeleni karton, vec izbeglicki! A vecina ovih ljudi zivi na ivici bede, ili su u kolektivnim centrima ili po nekoliko porodica zivi u jednom stanu i zajednicki dele kiriju.

Mnogi subez posla jer su svojevremeno socijalisti nezvanicno doneli odluku da firme ne primaju radnike sa Kosova. Posto je sve nezvanicno, niko se nije setio da to ukine. Jedino su se neke privatne firme oglusile na tu naredbu.

Tako Kosovci zive u potpunoj neizvesnosti vec cetiri godine, a drzava se odnosi prema njima kao da ce ih sutra vratiti na Kosovo. Drzi ih na zakletvi kneza Lazara u vremenima kad ljudi putuju na Mesec, a moc i kapital odredjuju svaciju sudbinu, pa i Kosova. Kosovci kazu da i oni zele da sacuvaju Kosovo, ali bi otadzibina taj teret mogla malo da rasporedi.

Sanja M. Petrovic

Dramatican apel Roma proteranih sa Kosova i Metohije

TRAZIMO POVRATAK U SVOJE KUĆE

Skoplje, 17. aprila

Vise od tri hiljade Roma, Egipcana i Askalija proteranih sa Kosova i Metohije septembra 1999. godine, posle bombardovanja, privremeno nastanjenih u Skoplju i okolini, uputilo je krajem marta dramatican apel na vise adresa, izmedju ostalog, generalnom sekretaru UN Kofiju Ananu i sefu UNMIK-a Mihaelu Stajneru, trazeci da im se omoguci povratak u njihove kuce i na njihova imanja.

U apelu se, izmedju ostalog, kaze: Mi nemamo kuda. Vec cetiri godine privremeno zivimo u kampu "Suto Orizari" u Skoplju.

Zahvalni smo Vladi Republike Makedonije sto nas je primila i ukazala nam gostoprimstvo.

Uz podsecanje da je UNHCR odlucio da 31. marta 2003. godine zatvori kamp "Suto Orizari", potpisnici apela kazu da im se nudi privatni smestaj u podrumima i garazama u romskim kucama u Skoplju. To je, uz cinjenicu da nijedna zapadna zemlja za ove cetiri godine nije htela da nas primi, jos jedan dokaz o rasnoj diskriminaciji. Mi necemo u geto za Rome. Hocemo da i nasa deca normalno zive, kao i do 1999. godine, da idu u skolu, da se vrate svojim kucama. Svi su nam okrenuli ledja.

Spomenut je i drastican podatak da ih je policija "surovo pretukla" 26. marta 2003. godine. "Pretucene su nase zene i deca samo zato sto UNHCR-u nismo dozvolili da iz kampa iznese kontejnere u kojima je bila smestena skola za nasu decu".

"Pet stotina nase dece vec cetiri godine zive u bedi, gladni, bos i goli, u blatu. Za njih ne postoji srecno detinjstvo. Mi nikome nista nismo ruzno uradili. Nema opravdanja za ovakve postupke prema nama. Jedina nasa greska je sto smo Romi".

U pismu sefu UNMIK-a se kaze: Apeluujemo na Vas, gospodine Stajner, da nam hitno pomognete da se vratimo svojim kucama.

Nas niko nece i mi nemamo kud. Ako nam ne pomognete, moracemo sami da krenemo na Kosovo i Metohiju, pesice, zajedno sa svojom decom.

Ne strahujemo za zivot. Mi odavno nemamo sta da izgubimo osim golog zivota.

Sve smo izgubili kada su nas nase komsije Albanci, u prisustvu KFOR-a i UNMIK-a, tri meseca posle njihovog dolaska, proterali sa nasih ognjista.

Ovi dramaticni apeli i pisma su, koliko nam je poznato, do sada ostali bez odjeka i odgovora.

M. Krstic

NA KORAK OD CILJA

Ovih dana, mestani sela Mozgovo su na korak od dugoocekivanog cilja, povratka u svoje selo. Sve je pocelo pre nekoliko nedelja na prvom od sastanaka kada su Mozgovci, sada raseljeni izrazili spremnost na povratak. Njihovu resenost kao i povoljnije uslove za povratnike u opstinu Gnjlane, UMCOR je shvatio krajnje ozbiljno tako da je odmah dogovorena idi-vidi poseta i ucesce u radu Opstinske Radne Grupe za povratak. Rezultat posete i zakljucci sa radne grupe uslovili su neophodno odrzavanje novog sastanka na kome bi se precizirale i definisale odgovornosti i sledeci koraci u procesu. Sastanak je odrzan 7-mog aprila u Soko Banji uz prisustvo ves izabranih predstavnika sela i ostalih mestana koji su zeleli da se blize upoznaju sa novonastalom situacijom. Aktivista UMCOR-a, Srdjan Ignjatovic je otvarajuci sastanak napomenuo da su na nedavnom skupu lokalnih partnera UMCOR-a

sa Kosova i iz Srbije izmedju ostalog dogovoreni modeli konkretne pomoci koja ce biti obezbedjena povratnicima u Mozgovo. S tim u vezi, UMCOR ce izvršiti rekonstrukciju cetiri kuće za koje je nakon procene zakljuceno da pripadaju trecjoj kategoriji, tj da je dovoljna samo rekonstrukcija. Za ostale kuće, neophodna je izgradnja od temelja. KFOR ce u okviru svoje pomoci ispitati teren u okolini sela i obaviti hemijsku analizu vode iz seoskog izvora. Kao privremeno resenje elektricne energije povratnicima, KFOR ce obezbediti generator i nasipati put izmedju sela Kusce - Mozgovo. UMCOR ce u zavisnosti od potrebe obezbetiti satore i kontejnere za privremeni smestaj kao i pomoc u obliku treomesecnih paketa harane i neophodnih sredstava za higijenu. ICNC, jos jedna od humanitarna organizacija omogucice povratnicima dodatne pakete pomoci slicne paketima UNHCR-a. Pomoc u oblasti poljoprivrede kroz nabavku semenskog materijala i zive stoke obezbedice Mercy Corps. Ignjatovic je istakao i mogucnost UMCOR-a da pomogne organizaciju bilo kakve delatnosti iz oblasti male privrede.

Odgovarajuci na pitanja raseljenih o dugorocnijem resenju njihovih potreba, Tansel Serifi, oficir za vezu UMCOR -a Kosovo, privremeno ponudjena resenja objasnio je time da su fondovi organizacija koje ucestvuju u ovoj fazi ograniceni i istakao neophodnost prvog koraka. "Neophodno je da se barem neki ljudi vrate, kako bi to bio jasan znak za donatore. Kao sto svi znate, vase selo predstavlja prioritet, i kada sledece nedelje predstavnici Evropske Agencije za Rekonstrukciju posete Podgorce, mi cemo ih o tome obavestiti. Koliko vremena ce proteci od pisanja projekta za rekonstrukciju vaseg sela do izvodjenja radova ne mogu da kazem, ali je ovo jedini i najbrzi nacin da se tako nasto desi".

U daljem toku sastanka identifikovano je 11 porodica koje su spremne da se odmah vrate. Razmatrajuci pojedinosti neophodne za svoj povratak, raseljeni su u vise navrata pominjali i probijanje puta do sela Draganca, nedaleko od Mozgova. Aktivisti UMCOR-a nisu iskljucili takvu mogucnost i napomenuli da je dr Milorad Todorovic ispred Koordinacionog Centra, nagovestio resenje ovog kao i drugih problema za sta vec postoje sredstva. Pozitivna atmosfera i resenost raseljenih na povratak, na opste zadovoljstvo, rezultirali su i definisanjem 5-og maja kao nezvanicnog datuma kada bi prve porodice trebalo da se vrate. Ova odluka i konacni datum povratka bice razmotreni na sledecem sastanku Opstinske Radne Grupe zakazanom za 23 april.

Dejan Jankovic

STAJNERU DOSLO IZ PETE U GLAVU

- Od pete do mozga dugacak je put, da ne upotrebim neko drugo poredjenje, ali ocigledno je da se to desilo Mihaelu Stajneru. Dobro je sto je to doslo do mozga - izjavio je juce Nebojsa Covic, potpredsednik Vlade Srbije i sef Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju. Jasno je da je ANA teroristicka organizacija kao i da nju popunjavaju ljudi iz Kosovskog zastitnog korpusa i na taj nacin cine teroristicku organizaciju. Sada je jasno kako i s kojom analizom treba da se pridje KZK-u koji ocigledno predstavlja veliki faktor nestabilnosti u nasem regionu - istakao je Covic.

LICI NA GRADJANSKI RAT

"Albanskim politickim faktorima sada je problem kako da podele interese i uticaje pa zato situacija na Kosovu i Metohiji sve vise podseca na potencijalnu pripremu sukoba u Albaniji 1997. godine, gde je albanska mafija imala odlucujuci uticaj na pripreme , organizovanje i vodjenje gradjanskog rata", kaze Kresovic, koji dodaje da ce se KFOR i UNMIK sada prema organizaciji ANA odnositi kao prema paravojnoj i teroristickoj organizaciji, jer ce imati prava da ove pripadnike uhapsu ili ubiju.

PREUZETA TELA CELICA I MILENKOVICA

Merdare, 18. aprila

U saradnji Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju i UNMIK-a, danas su na administrativnoj liniji Kosova i Metohije sa centralnom Srbiji u Merdaru preuzeta tela Ivana Celica i Stanise Milenkovica. Celic (44) kidnapovan je 14. jula 1999. u Pristini, gde je i ziveo, a Stanisa Milenkovic (50), koji je prethodno ziveo u Orahovcu, 29. oktobra 1999. u Djakovici. Po recima Slavise Dobricanina, patologa, obojica su usmrcena vatrenim oruzjem.

B. R

Dan tuge

Posle cetiri godine nade, neizvesnosti, bola i tuge najzad su pronadjeni posmrtni ostaci inz. Ivana Celica kidnapovanog u Pristini bice sahranjeni 21.04.2003. u 12.30 casova na groblju Lesce gde ce biti odrzano opelo i poslednji pozdrav njegove porodice i svih prijatelja.

VAPAJ

Cujes li vapaj moj brate Ivane!
Gazis li Kosovsku zemlju crnicu,
Pijes li mutnu vodu Sitnicu,
Vidis li nasu gordu Gracanicu.

Od onog dana kada te nestade,
Imas li sapatnike Ivane,
Il u bolu samujes,
Il s tugom i nadom suznjujes.

Jesu li teske rane tvoje Ivane,
Vida li ih ko sve ove dane,

Il si ih mozda neprebolne preboleo,
I na Kosovsko se nebo uzvinuo.

Cujes li molitvu moju Ivane,
Za boli tvoje neodobolovane,
Za snove tvoje nedosanjane,
Za radosti tvoje nedoradovane.

Cujes li kletvu moju Ivane,
Za tvoje crne dusmane,
Za tvoju veru u njihovu neveru,
Za njihovu omrazu i preveru.

Cujes li vapaj moj brate Ivane,
Od dana kada nestade,
Vapim, molim se, kunem i trazim od silnika:
Zivot tvoj, il kosti mucenika!
Dusko M Celic
brat Ivanov i kosovski izgnanik